

บทคัดย่อ

การสำรวจปริมาณการสะสมร่องน้ำในป่าชุมชน กรณีศึกษาป่าชุมชน ๓ แห่ง ได้แก่

๑. ป่าชุมชนบ้านนาดี หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าเมือง อำเภอตอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี
๒. ป่าชุมชนบ้านโนนป่าเหลา หมู่ที่ ๓ ตำบลยาง อำเภอโนนสัก จังหวัดอุบลราชธานี
๓. ป่าชุมชนบ้านม่วง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลไหหลวง อำเภอตระการพีชผล จังหวัดอุบลราชธานี

ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณการร่องน้ำที่ถูกกักเก็บในพื้นที่ป่าชุมชนที่มีขนาดแตกต่างกัน และสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการป่าเพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการ丈量แปลงตัวอย่าง วงกลม ให้ทั่วพื้นที่เป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ กำหนดระยะห่างระหว่างเส้นสำรวจ ๕๐ เมตร และระยะห่างระหว่างแปลง ๕๐ เมตร โดยใช้เปอร์เซ็นต์การสำรวจ ๒.๕ % ของพื้นที่ป่าชุมชนทั้งหมดคำนวณไว้คร่าวๆ ข้อมูลปริมาณการร่องน้ำที่ถูกกักเก็บในพื้นที่ป่าชุมชน และการวิเคราะห์ค่าดัชนีความหลากหลายของไม้ใหญ่ ไม้หนุ่ม และลูกไม้ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ปริมาณการร่องน้ำที่ถูกกักเก็บในพื้นที่ป่าชุมชนที่มีขนาดแตกต่างกัน

จากการศึกษา สรุปได้ว่า ป่าชุมชนขนาดกลาง ป่าชุมชนบ้านโนนป่าเหลา หมู่ที่ ๓ ตำบลยาง อำเภอโนนสัก จังหวัดอุบลราชธานี มีปริมาณการร่องน้ำสะสมเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ ๑๓,๒๘๑.๖๒ กิโลกรัม / ไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับป่าชุมชนขนาดกลางและป่าชุมชนขนาดใหญ่ รองลงมาคือป่าชุมชนขนาดเล็ก ป่าชุมชนบ้านนาดี หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าเมือง อำเภอตอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี เท่ากับ ๑๒,๐๕๗.๕๒ กิโลกรัม / ไร่ และป่าชุมชนขนาดใหญ่ ป่าชุมชนบ้านม่วง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลไหหลวง อำเภอตระการพีชผล จังหวัดอุบลราชธานี มีปริมาณการร่องน้ำสะสมน้อยที่สุด คือ ๑๐,๒๒๑.๑๗ กิโลกรัม / ไร่

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความหลากหลายของต้นไม้ใหญ่ ไม้หนุ่ม และลูกไม้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ป่าชุมชนขนาดกลาง ป่าชุมชนบ้านโนนป่าเหลา หมู่ที่ ๓ ตำบลยาง อำเภอโนนสัก จังหวัดอุบลราชธานี มีค่าดัชนีความหลากหลายของต้นไม้มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับ ป่าชุมชนอีก ๒ แห่ง รองลงมาคือ ป่าชุมชนขนาดเล็ก ป่าชุมชนบ้านนาดี หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าเมือง อำเภอตอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี และป่าชุมชนขนาดใหญ่ ป่าชุมชนบ้านม่วง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลไหหลวง อำเภอตระการพีชผล จังหวัดอุบลราชธานี ตามลำดับ

จากการศึกษาทั้งสองตอน จะเห็นว่าป่าชุมชนขนาดกลาง ป่าชุมชนบ้านโนนป่าเหลา หมู่ที่ ๓ ตำบลยาง อำเภอโนนสัก จังหวัดอุบลราชธานี มีปริมาณการร่องน้ำสะสมเฉลี่ยมากที่สุด และมีค่าดัชนีความหลากหลายของต้นไม้มากที่สุด รองลงมาคือ ป่าชุมชนขนาดเล็ก ป่าชุมชนบ้านนาดี หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าเมือง อำเภอตอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี และป่าชุมชนขนาดใหญ่ ป่าชุมชนบ้านม่วง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลไหหลวง

อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ตามลำดับ ซึ่งน่าจะเกิดจากสภาพป่าที่มีชนิดป่าไม้เหมือนกัน คือป่าชุมชนขนาดกลาง และป่าชุมชนขนาดเล็ก มีชนิดป่าเป็นป่าดินแด้ง ส่วนป่าชุมชนขนาดใหญ่ มีชนิดป่าเป็นป่าเดิร์ริง ซึ่งทำให้มีความหลากหลายของชนิดป่าชุมชนขนาดกลางปะบานขนาดเล็กมากกว่าป่าชุมชนขนาดใหญ่